Ezechiel 36,24-28 a Skutky 1,6-14 (neděle po nanebevstoupení)

Autor přípravy

Lenka Ridzoňová

1. První reakce
• něco se mění – předěl, Ježíš tady byl a už není, změna, pro tohle období – už bez něj – zaslíbení
• nepotřebujeme znát čas a lhůtu
• Ezechiel: vezmu vás, shromáždím, přivedu do vaší země
(předchozí verše: 17nn: popis toho, jak lid zemi poskvrnil, je nečistá – je proto potřeba, aby odešel?, aby mohlo opravdu dojít k očistě?
v.29 - očista země (minule – potopa světa, duha...smlouva mezi Bohem a celou zemí, nejen lidmi)
• k očistě dochází proto, aby Boží jméno nebylo znesvěceno mezi pronárody – takže nejde o samotný lid? taky se s námi děje něco za nějakým účelem? – třeba to, že se s člověkem něco děje, má být pro někoho znamením
• příslib očisty, obnovy – nové srdce, působení ducha – člověk bude lepší – takže nemůžeme být lepší bez Boží pomoci? takže vlastně nemůžeme za to, když jednáme špatně? jsou věřící lidé lepší než nevěřící? mají přece srdce obnovené...
• jaká má být naše aktivita? jen se nechat očistit? nabídnout se k proměně, k očistě? (jarní prohlídka vozidla v servisu)
• dar Ducha opravdu bez našeho přičinění – my se mu můžeme jen otevřít - nebo nás „přepadne“, i když o to nebudeme stát, třeba úplně nevědomky?
• jak to bylo s učedníky? loučili se s Ježíšem, byli na hoře, hleděli vzhůru, něco očekávali - máme zaslíbení, že něco dostaneme - vyhlížet to, očekávat, prosit
• pořád se jedná o lidi, území, slova, činy
• výměna srdce - o něco přijdeme - o srdce kamenné, které je

nedotknutelné, budeme zranitelní, budeme cítit bolest… (knížka Hora a ptáček) – chceme to?
• dostali nové srdce…ale za chvíli už to s nimi zase nebylo slavné…je to v Bibli pořád dokola…až ta nová říše, která nevíme, kdy přijde (Sk 1), bude dokonalá.

• období velikonoční (mezi Velik.. a svatoduš. svátky, úžeji po nanebevstoupení): záchrana, posila na cestu (poutníci do Emauz - vydáváme se na cestu - nezůstat s pohledem upřeným: k zemi - jako ti, kdo šli do Emauz, ani nahoru - jako ti, kdo hleděli vzhůru po nanebevzetí Ježíšově) - asi jde o cestu v kontrastu ke strnulosti (pohledu, myšlení, srdce, kroků…) - posilou na tuhle cestu je duch, jít a činit (vůbec něco - dobrého) můžeme jen s novým srdcem
• obnova země a lidu po návratu z exilu nedokonalá - je to závdavek toho, co teprve přijde (protože člověku byla ponechána svoboda s novým srdcem naložit, jak chce - ani nové srdce nejedná automaticky dobře - musí dostat „svolení“ člověka) (minule a kázání v neděli: obnova země po potopě, smlouva - ale stvoření je stále zlé, ale snad trochu míň)
• zaslíbená země, lidé s novým srdcem, kousek (záblesk) ráje na zemi, ostrůvky pozitivní deviace - když necháme mluvit (a plakat nad bolestí světa) to nové srdce
• velké zaslíbení obnovy, změny: změna místa (shromáždění do země), čistota, umytí, nové srdce, duch - hodně se toho změní - asi různé obrazy pro to, jak Pán Bůh působí na člověka a v člověku

Jde o Boží jméno - to hlavně v předchozích verších. B. jméno jako čistý stan, místo bezpečí a lásky, Pán Bůh chce být tímhle stanem pro lidi, ale ten stan je znečištěn a pak se stane nelákavým. Proto to Pán Bůh chce napravit. Očistit své jméno. Jako jméno firmy - když bude mít špatnou pověst, přijde o zákazníky, nebude lákavou. Znečišťujeme my jméno „Boží firmy“? Jak?

Otázky:
• Co nás teď znečišťuje? (modly, hřích, slova, činy, co jsme udělali/neudělali… co jsou ti ukydaní bohové?)
• V židovství tradice a rituály očišťování hodně důležité - jak je to s námi? Jaké jsou křesťanské rituály, možnost očištění? (článek v Respektu o

kněžích zneužívajících děti - kritika církve, že zločin zařadí mezi hříchy, a tak je snadněji očistitelný - jde jen o věc před Bohem - je to viděné hodně kriticky, vnějšně... ale není to tak?)
• Co je v našich rukách (a odpovědnosti), a co není? Můžeme - nemáme-li nové srdce, srdce z masa od Pána Boha - za to, že se chováme zle? A nebo

to srdce máme (křest), ale jednáme proti němu? Petr zradil, ale nemusel, Jidáš zradil, ale nemusel...

2. Text
• Ez - zaslíbení země, přivedu vás... v tom srabu, kde jste, jste vlastní vinou, ale Pán Bůh vás v tom nenechá - dá vám zemi - ale, aby to tam zase nešlo od deseti k pěti, chce změnit vaše srdce
• Sk - kdy bude království obnoveno, nám není dáno znát
DS učiní lidi svědky - poslední slova Ježíšova před odchodem - poslední úkol, který jim dal
• Obraz: země, stát, království, volby... uspořádanost (Hospodin zahnal při stvoření chaos, nějak svět uspořádal - i uspořádání lidské společnosti je boj proti chaosu, anarchii) - možná to je to Ř 13 - vztah k veřejné moci - Bůh je proti chaosu; obraz království, říše je použit i pro Boží zemi (Boží království)

2.1. Poznámky k překladu
v.25: očištění od nečistoty - co se myslí tou nečistotou? hřích, modloslužba (v.17 - jako ženská nečistota); rhej' be pure, clean.
v.26: dá/odejme smířit se s tím, že o něco přijdeme – o srdce z kamene (které leccos vydrží)
v.27: dám, učiním, abyste chodili, ostříhali, činili (podle řádů a nařízení – řády a nařízení jsou k čistotě)
v.28: budete bydlet zemi už jsem dal vašim otcům (nic nového – mohli jste tam být pořád)
budete můj lid – já budu váš Bůh (smlouva)
Spousta zásadních a výmluvných slov:
• srdce, duch, země, (ne)čistota, řády, můj lid, váš Bůh
• slovesa: vzít, dát, vést, očistit, činit, ostříhat

2.2. Komentář
• jazyk exodu a taky následující kapitoly (37,23)

• naděje do budoucna je jen v Bohu - v tom, jaký je, co bude napravovat a narovnávat, co bude dělat, kvůli svému jménu – protože je Bůh – patří to k němu (jsem, který jsem - to (takové) je jeho jméno – proto se na vás nemůžu vykašlat)
• v oddílu (už od 34. kapitoly) jde o nesení zprávy o spasení

• pravidla kumránské komunity – očista vodou + zřeknutí se hříchů, změna srdce
• už u Ez pozorovatelné náznaky křtu (křest proselytů, iniciační očista při vstupu do kumrán. komunity) – křest
• Ř 8,15-16
• „Budete mým lidem, já vám budu Bohem“ (Ez 11,20; 14,11; 34,31; 37,23).
• 2 smlouvy: Gn 9,8-17 (po potopě) a Gn 17 (Abraham) – těmto smlouvám zůstává Hospodin věrný – starší jsou přísliby země, pak příslib Boží přítomnosti, svatosti – i u Ez - úzce propojena země a Boží svatost
• Jr 31,31-34 – obnova smlouvy z Chorébu, smlouva bude v srdci – na tohle Ez asi navazuje
• (Jeremjáš: 627 – zač. půs., za vlády Jóšijáše, stopy mizí 587 – po pádu Jeruzaléma odvlečen soukmenovci do Egypta;
Ezechiel: jeruzalémský kněz, odvlečen do Babylona při první deportaci 597 – zde prožil pád Jeruzaléma 587/6)
• trvalost smlouvy vs. smlouva nová (Kumrán; křesťané) – napětí (židé – křesťané – příbuznost)

Poznámky k nanebevstoupení (podle H. Künga)
• takto oddělené od vzkříšení jen ve Sk (vznik mezi lety 80-90) – tato tradice v prvotní církvi neexistovala (později zapracováno také do Mk)
• předpokládá se antické trojpatrové vidění světa
• v Bibli byli na nebe vzati také Henoch a Elijáš, říká se to o dalších antických velikánech (Hérakles, Empedokles, Romulus, Alexandr Veliký, Apollonios z Tyany)
• nanebevzetí jako modelová představa, kterou tenkrát lidé znali
Pravděpodobné Lukášovy motivy:
1. znázornění nenázorného vyprávění o vyvýšení – vzkříšený Ježíš s konečnou platností vchází do skutečnosti Boží
2. asi korekce příliš brzkého očekávání, že se Ježíš vrátí ještě za první

generace
Přijde (zatím) ne Ježíš, ale Duch svatý, aby vyzbrojil učedníky k misii.

3. Teologická témata
• čistota, očištění (hřích, modly, svatost)
• duch od Boha 28

• řády a jejich dodržování
• dar země, smlouva

4. Podněty ke kázání
• Sk – co tu stojíte a hledíte k nebi – (teď máte jiný úkol – to vám řekl Pán Ježíš ještě těsně před tím, než odešel) – s čím přicházejí v Bibli andělé – s jakými slovy – kdy – když je člověk bezradný
• Ježíš jim řekl, co se stane (dostanete Ducha svatého a budete mi svědky), je vzat, oni se diví, přijdou andělé – potvrzují slova, že Ježíš opravdu odešel a opravdu zase přijde
• Lukášovo dělení času (kalendáře) – napětí: těhotná doba – učedníci jsou se vzkříšeným Ježíšem u stolu, stalo se něco neuvěřitelného, tak to už je asi blízko ta nová doba, srdce jim buší v krku – Pane, už je to asi blízko! Ježíš je možná trochu klidní (mírní) – ještě to nebude hned, ale něco se stane - dostanete sílu DS – co to je?
• Duch svatý pracuje při lidech už dlouho – mluvili o tom proroci, např. Ez
• Duch svatý – proměňování člověka, světa, srdce, lidského slova – stane se svědectvím, osloví
• Aby ten duch byl opravdu silný, něco překonal, musí být od Boha.
• Mezičas mezi nanebevstoupením a svatodušními svátky: učedníci taky v tom mezičase – co dělají? Nejsme my taky v nějakém mezičase? Duch svatý není něco, co na člověka sestoupí a už na něm zůstane přilepené nebo přirostlé – pořád jsme v potřebě nového ducha. Nemáme ho jednou pro vždy v kapse… nedisponujeme jím.
• Pořád znovu prosit o ducha, o obnovu, o nové srdce – s tím lidem izraelským a Ezechielem vyřizovaným příslibem to bylo taky tak – pro dnešní den dostanete ducha a srdce.

Písně:
Stvoř srdce čisté, Bože, mi; Nová země, nové nebe;
D - 673: Dej odvahu včas slyšet; 675: Přijď již, přijď Duchu stvořiteli

Knížky:

Kierkegaard - Čistota srdce; Hora a ptáček (Der Berg und das Vogelchen)

edice

29

stáhnout PDF